

Weigela florida 'Minor Black' in de vroege zomer van 2012. Deze kreeg het cijfer 9,0 voor compactheid en trage groei. Hij is zelfs geschikt voor begradijplaatsen.

Weigela: mooi blad, maar zwak groeiend

Het moderne assortiment kan véél meer

Weigela is een veelgebruikte sierstruik, zowel voor de particuliere als de aanlegmarkt.

Andreas Wrede testte de belangrijkste soorten op gebruiks- en sierwaarde in het Duitse kwekerscentrum Ellerhoop. De conclusie was dat moderne variëteiten veel meer kunnen en dat er een wezenlijk verschil is tussen soorten die interessant zijn vanwege de bloei of vanwege het blad.

Auteur: Dr. Andreas Wrede en Thorsten Ufe, Landwirtschaftskammer Sleeswijk-Holstein, Ellerhoop (D)

Het geslacht *Weigela* is afkomstig uit Noordoost-Azië. In de vakliteratuur worden er negen tot twaalf soorten genoemd, afhankelijk van de bron. De deskundigen zijn het er in ieder geval over eens dat er momenteel meer dan 150 variëteiten of cultivars zijn. *Weigela* vormt in de regel brede, trechtervormige struiken van 2,5 tot 3 meter hoog. Met het oog op de steeds kleinere tuinen in onze grootstedelijke gebieden zijn veredelaars op zoek naar cultivars die in deze 'schoenendoostuinen' passen. Daarnaast is er steeds meer vraag naar soorten met geel, rood of zelfs bont blad, omdat deze ook na de bloei nog op de markt kunnen worden gebracht; de interessante, heldere bladkleur kan zelfs in de nazomer, lang nadat de bloei is afgelopen, de koopimpuls van klanten opwekken.

De test

In het onderzoekscentrum van Landwirtschaftskammer Sleeswijk-Holstein werden naast het assortiment van 26 Euro-trial-variëteiten nog 22 variëteiten en cultivars getest.

Het assortiment van 26 Euro-trial-variëteiten werd samengesteld door Andrew McSeveney

Andreas Wrede

Indeling naar groeitype, blad- en bloemkleur in acht groepen

Veel van de ruim 150 variëteiten en cultivars in het *Weigela*-assortiment kunnen niet duidelijk aan één soort worden toegewezen, aangezien het hybriden zijn met onbekende kruisingsouders. Daarom is de ENA (European Nurserystock Association) begonnen met het indelen van de rassen naar groeitype, blad- en bloemkleur:

- roodbloemig
- rozebloemig
- witbloemige groep
- tweekleurige bloei
- gele bladeren
- rode bladeren
- bonte bladeren
- dwergvormen

en Chris Sanders van de Royal Horticultural Society (RHS) in Wisley (VK) en vermeerderd door middel van stekken bij een lokale kwekerij.

De dwergen in het assortiment

Een klein formaat en compactheid zijn steeds belangrijker wordende eigenschappen in de

6 min. leestijd

SORTIMENT

moderne stadstuin. Op dit gebied waren er zeer grote verschillen in het geteste *Weigela*-sortiment, soms zelfs binnen dezelfde cultivar, aangeleverd door twee verschillende kwekerijen. De rassen in het onderstaande kader kregen het cijfer 8 of hoger voor compactheid en trage groei (zie ook Fig. 1).

Langzaam groeiende rassen met een waardering van 8 of hoger:

- 'Ara' (8,0)
- 'Alexandra' (8,7)
- 'Midnight Wine' (8,7 / 9,3)
- 'Minor Black' (9,0 / 9,0)
- 'Minuet' (9,0)
- 'Monet' (9,3)
- 'Naomi Campbell' (8,0 / 8,3)

Weigela hybride 'Pink Poppet' ('Piccolo') van boomkwekerij Schurig in Barmstedt. Deze kreeg het cijfer 9,3 voor compactheid en laag blijven. Deze *Weigela*, die alleen in Ellerhoop is getest, wordt gekenmerkt door dwerggroei en is ook geschikt voor grafbeplanting.

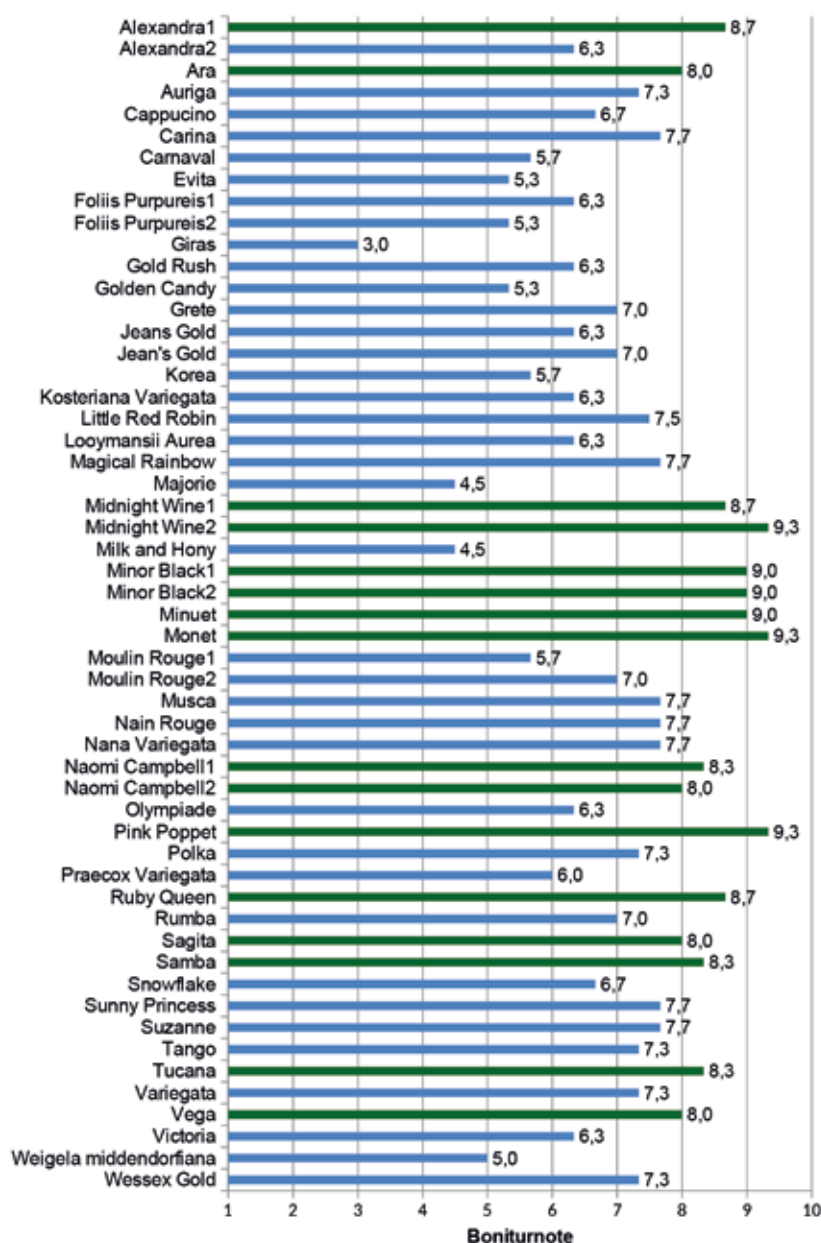

Fig. 1: Beoordeling van de habitus van de *Weigela*-variëteiten, getest in Ellerhoop, waarbij 1 = zeer krachtige, losse groei en 10 = zeer trage groei en compact.

- 'Pink Poppet' (9,3)
- 'Ruby Queen' (8,7)
- 'Sagita' (8,0)
- 'Samba' (8,3)
- 'Tucano' (8,3)
- 'Vega' (8,0)

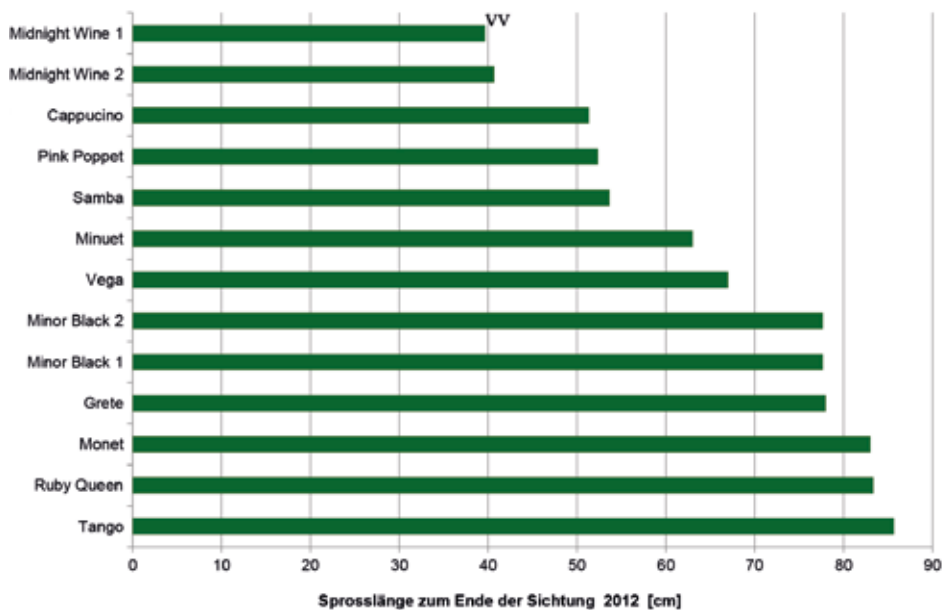
Er kon een cijfer worden toegekend tussen 1 (zeer slecht) en 10 (uitstekend) (zie grafiek).

De rassen 'Minor Black', 'Minuet' en 'Pink Poppet' zijn te beschouwen als de dwergen in het assortiment. Hierbij is naast de trage groei ook de algehele habitus overtuigend, zelfs als de jaarlijkse gematigde snoei wordt overgeslagen. Het jaarlijks snoeien wordt overigens wel aanbevolen, omdat hiermee de overvloed aan bloemen wordt behouden en de groei gereguleerd.

Weigela hybride 'Minuet' kreeg in de vroege zomer van 2012 het cijfer 9,0 voor compactheid en trage groei en kan ook worden omschreven als een dwerg.

De rassen die zijn opgesomd in figuur 5 werden geïdentificeerd als zeer kleine rassen, met aan het einde van de test in 2012 een gemiddelde scheuthoogte van hooguit 1 meter. Deze rassen bleken, in tegenstelling tot de drie hierboven genoemde rassen, onaantrekkelijk tijdens de test om verschillende redenen (bijvoorbeeld

De langzaamst groeiende variëteiten in de Ellerhoopse test, met een gemiddelde spruihoogte ($n = 3$) van hooguit 1 meter, zelfs na vier jaar.

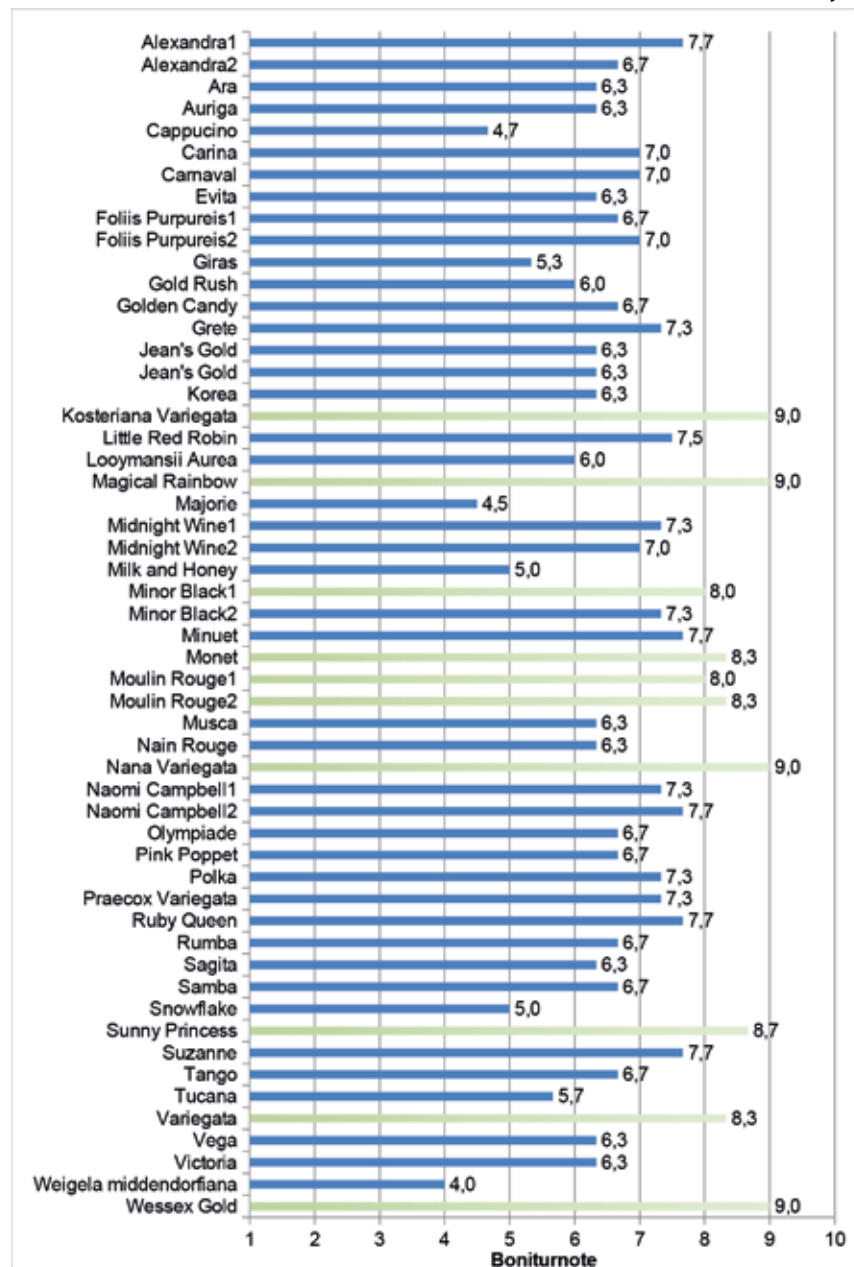
Weigela-veredelaar Bert Verhoef

Bij Bert Verhoef Boomkwekerij staan rond de twintig *Weigela*-variëteiten op de kwekerij. Naast dat eigenaar Bert Verhoef ze kweekt, veredelt hij ook. 'Daar zijn we 20 jaar geleden mee begonnen. Mijn personeel houdt zich er hoofdzakelijk mee bezig. Hiermee proberen we ons vak leuker en aantrekkelijker te maken,' vertelt Verhoef. Zo veredelde Verhoef het soort *Weigela* 'Big Love' waarbij de licentie bij Van Vliet New Plants ligt en *Weigela* 'Picobella Rosa' met Plant Tip als licentiehouder. Die laatste is de jongste telg van Verhoef qua veredelde *Weigela*-soorten waarbij de aanvraag voor de witte variant nu op de plank ligt. In het veredelingsproces focust Verhoef zich onder andere op de duur dat de plant in bloei staat: 'Normaal bloeit de *Weigela* 3 weken en daarna is het klaar. Ik probeer de soorten die ik veredel doorbloeiend te maken zodat die in het voor- en in het najaar een bloemetje krijgt. Op die manier kan je ze dus op meerdere momenten in het jaar kan verkopen.'

vorst- of droogteschade) en waren dus minder goed bruikbaar met betrekking tot compactheid en dwerggroei.

Felgekleurd blad overtreft bloemen

In tuincentra heerst tegenwoordig soms de gedachte dat bloeiende planten die tijdens de bloei niet verkocht worden, beter afgeschreven kunnen worden dan ze te laten staan in dure verkoopprijs. Dit hangt samen met het koopgedrag van veel klanten, die hun aankoopbeslissing nemen op basis van de impuls: 'ziet er goed uit, dat wil ik hebben'. Dit is slecht nieuws voor de klassieke *Weigela*-rassen zoals 'Bristol Ruby' en 'Eva Rathke'. In het nieuwe *Weigela*-assortiment moet daarom worden gekeken naar rassen die ook na de bloei interessant zijn voor

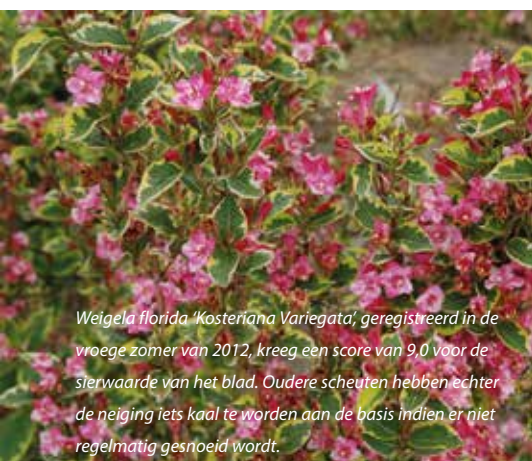
Sierwaarde van het blad van *Weigela*-rassen die in Ellerhoop zijn getest, waarbij 1 = blad niet sierlijk en 10 = blad met zeer hoge sierwaarde.

de consument, nog lang nadat de bloem is uitgebloeid. De testreeks was hiervoor bijzonder geschikt, omdat deze bestond uit veel variëteiten met rood, geel en bont blad.

De test van het decoratieve effect van het blad geeft goede resultaten bij rassen met geelbont blad, al moet worden opgemerkt dat de individuele smaak zeker van invloed was. De meeste roodbladige soorten hebben een beperkt decoratief effect ten opzichte van de veelal rode of roze bloemen; de geelbladige rassen scoorden duidelijk minder dan de rassen met bonte bladeren wat betreft kleureffect en helderheid.

De als mooiste beoordeelde soorten in Ellerhoop met beoordelingscijfer:

- 'Kosteriana Variegata' (9,0)
- 'Magical Rainbow' (9,0)
- 'Minor Black' (8,0)
- 'Monet' (8,3)
- 'Moulin Rouge' (8,0)
- 'Musca' (8,3)
- 'Nana Variegata' (9,0)
- 'Sunny Princess' (8,7)
- 'Variegata' (8,3)
- 'Wessex Gold' (9,0)

Weigela florida 'Kosteriana Variegata', geregistreerd in de vroege zomer van 2012, kreeg een score van 9,0 voor de sierwaarde van het blad. Oudere scheuten hebben echter de neiging iets kaal te worden aan de basis indien er niet regelmatig gesnoeid wordt.

Weigela hybride 'Wessex Gold', geregistreerd in de vroege zomer van 2012, kreeg het cijfer 9,0 voor de sierwaarde van het blad. Ook hiervoor geldt dat oudere scheuten neigen naar kaal worden.

Weigela florida 'Nana Variegata' is alleen in Ellerhoop getest en geleverd door kwekerij Kordes Young Plants uit Bilsen. Hij kreeg een 9 voor de sierwaarde van het blad. Van de vier rassen met een 9,0 is dit de langzaamst groeiende variëteit, met een gemiddelde scheuthoogte van 139 cm, die ook goed scoort op bloei.

'Monet'. 'Monet' heeft daarnaast de neiging om terug te muteren en dus gewoon groen blad te produceren. Van de soorten met bijzonder blad is 'Monet' een van de zwakst groeiende cultivars, met een gemiddelde scheuthoogte van slechts 83 cm. De variëteiten 'Nana Variegata' (139 cm scheuthoogte) en 'Magical Rainbow' (112 cm) groeien veel beter, hebben niet de neiging om kaal te worden en hebben ook een goede bloei.

Opzet onderzoek

De Hogeschool Weihenstephan-Triesdorf, het Federaal Bureau voor plantenrassen in Hannover en het Horticultural Center van de Kamer van Landbouw voor Sleeswijk-Holstein in Ellerhoop waren betrokken bij de Euro-trial: een Europees breed samenwerkingsverband tussen tuinbouwonderzoekscentra die regelmatig samen onderzoek doen aan verschillende soorten bomen. Tussen 2009 en 2012 werd een test gedaan met een *Weigela* 'Thunb'-heestersoort, die algemeen bekend staat als robuust en minder vatbaar voor ziekten. Het assortiment bestond uit 26 bonte of langzaam groeiende variëteiten. In 2008 werden de planten naar de deelnemende testcentra in heel Europa gestuurd en daar in een afgesproken patroon geplant (drie planten per ras, 1 bij 1 meter uit elkaar). Tussen 2009 tot 2012 werden eigenschappen als bloei, groei, algemene indruk en winterhardheid beoordeeld.

Bont en zwak groeiend gaan vaak samen

De test in Ellerhoop toonde aan dat bijvoorbeeld 'Minuet' en 'Pink Poppet' zeer langzaam groeiende variëteiten zijn in het moderne *Weigela*-assortiment, waarvan sommige zelfs geschikt zijn voor begraafplaatsen. Onder de bladvariëteiten die in tuincentra toppers zouden kunnen worden, zelfs na de bloei, zijn veel snelgroeiende soorten die niet geschikt zijn voor kleine tuinen als ze niet regelmatig worden gesnoeid. De 'Nana Variegata'- en 'Magical Rainbow'-soorten blijven tussen 110 en 140 cm en hebben naast hun zeer sierlijke blad ook een prachtige bloei.

Naamgeving

Het geslacht *Weigela* is genoemd naar Christian Ehrenfried von Weigel, een Duitse medicus, botanicus en chemicus. Het geslacht werd in 1780 ontdekt en beschreven door Carl Peter Thunberg, vandaar de naam 'Thunb' achter de geslachtsnaam.

